5 మానవుడూ-చంచల

బయట చాలా వేడిగా వుంది.

నా రైలు ఆరుగంటల పదిహేను నిమిషాలకి....ఇంకా రెండు గంటల టైమ్ వుంది. నేను కలకత్తా కొచ్చిన పని ఐపోయింది. మామూలుగా ఐతే చివరి నిమిషం దాకా వాసుతోనే గడిచిపోయేది. అతనూ ఇక్కడినించి వెళ్ళిపోయాక ఇంక చెయ్యాల్సిం దేమీలేదు. ఈ రెండుగంటల కాలాన్నీ ఎలాగో చంపడం తప్ప.

సామాన్లు స్టేషనుకి వెళ్ళిపోయాయి. హౌరా స్టేషన్‌లో రెండు గంటలు గడపడం నాచేతకాని పని; ఆ జనసమూహం, లోన నిలిచిపోయిన పొగ, గాలిరాని వేడి, భరించలేని రొద—అన్నీ కలిపి నన్ను పిచ్చివాడిని చేస్తాయి.

హోటల్‌నించి బయటికివచ్చి పార్క్ స్ట్రీట్‌కి వెళ్ళేను. జన సమ్మర్దం చాల తక్కువగా వుంది. సాయంత్రం ఆరుకి కాని ఇక్కడ జీవితంలోకి పూర్తి కాంతి రాదు! విండోషాపింగ్‌కి కూడా కుదరని ఎండ. అలాగ నడిచి ట్రింకాస్ దాకా చేరుకున్నాను.

అక్కడ పుస్తకాల షాపు ఒకటి వుంది. ఇక్కడికి వొచ్చి నప్పుడల్లా ఒకటో రెండో పుస్తకాలు కొనుక్కోవడం నాకు అల

వాటు. రంగు రంగుల, రకరకాల పుస్తకాలు, దేశ దేశాల పత్రికలూ చూస్తే ఎంతో సరదా నాకు.

ఇంటికి చేరగానే. "ఏం పుస్తకాలు తెచ్చా రీసారి?" అని సుజాత అడుగుతుంది.

ఆమెకీ పుస్తకాలంటే పెద్ద సరదా ఏమీలేదు; కాని, డిటెక్టివ్ నవలలన్నా, ముఖ్యంగా జేమ్స్ బాండ్ పుస్తకాలన్నా చాలా ఇష్టం. నాకవి పడవు.

"నీకేం తేలేదు" అనడం నా కలవాటు.

"నాకు తెలుసును!" అని, జీవితంలో ఏ ఒక్క కలనీ నిజం చేసుకోలేని అసహాయత నిండిపోయిన కళ్ళతో నిట్టూర్చి, మిగిలిన ప్రశ్నలు వెయ్యడం సుజాతకి అలవాటు.

కొంతసేపు ఆ పుస్తకం. ఈ పుస్తకం తీసి, చూసి, కింద పెట్టి, కాలక్షేపం చేశాను. పుస్తకాలన్నీ పేవ్‌మెంట్ మీద పరిచి వుండడంవల్ల ఆ పరీక్ష కొంత దైహికబాధ కలిగిస్తుంది. నిలబడి ఒక్కసారి అట్నూ యిటూ చూశాను.

ఆక్స్‌ఫర్డ్ స్టేషనరీ షాపు దగ్గర ఆమె కనిపించింది—ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ. అతనివికాని, ఆమెవికాని, మాటలు నాకు వినిపించలేదు. కాని, ఆమె చిరునవ్వు కనిపిస్తోంది, ఈ పక్కనించి.

నాకే ఆలోచనలు వొచ్చాయో నాకే తెలియలేదు- ఏ ఒక్కటీ స్పష్టంగా లేదనుకుంటాను.

నాలుగైదు నిమిషాలలాగే నిలబడిపోయాను. నా దృష్టి ఆమె మీదే వుంది; నా ఆలోచన లెక్కడో వున్నాయి.

"లేటెస్ట్ అమెరికన్ బుక్స్ సార్!" అంటూ, కూర్చున్న బల్లకింద దాచిన వేడి పుస్తకాలు తీసి నాకు చూపే ప్రయత్నంలో పుస్తకాల విక్రేత నా దృష్టి ఇటు మళ్ళి మరల్చేడు.

ఒక పుస్తకం చేతిలోకి తీసుకుని, రెండు క్షణాల తరవాత మళ్ళీ ఆమెవైపు చూశాను. ఈసారి ఆమె తనతో మాట్లాడుతూన్న యువకుడి చెయ్యి తనచేతిలోకి తీసుకుంది. అతను చిరునవ్వుతో ఏదో అన్నాడు. వెంటనే యిద్దరూ బుక్ షాప్‌లోకి వెళ్ళిపోయారు.

ఈసారి బలంగా నా దృష్టిని మళ్ళీ పుస్తకాలమీదకి మరల్చుకుని, చేతిలో వున్నవాటిని తిరిగి ఇచ్చి, రెండు పుస్తకాలు తీసుకుని డబ్బిచ్చి ముందరకి అడుగవేశాను. నాలో వున్న మానవత్వం అక్కడినించి వెళ్ళిపోమని చెప్తోంది. నాలో వున్న కౌతుకం వెళ్ళనియ్యడం లేదు. నా వాగ్దానం నిలబెట్టుకోవాలనీ, అక్కడినించి వెళ్ళిపోవాలనీ చేసే ప్రయత్నంలో తొందరగా నడిచి క్వాలిటీ లోపలికి వెళ్ళేను.

బయటి ఎండ తరవాత లోపల ఎంతో చల్లగా వుంది; నిశ్శబ్దంగా వున్న ఆ పరిసరాలు యింకో లోకంలోకి నన్ను తెచ్చాయి.

స్నాక్స్, కాఫీ ఆర్డరుచేసి వెళ్ళి ముఖం చేతులూ కడుక్కుని వొచ్చాను. ఈ ఉపశమనం మనస్సులో రేగుతూన్న వేడిని ఏమీ తగ్గించలేదు. ప్రయత్నించినా, పుస్తకం మీద దృష్టి నిలవలేదు. ఆమే నా ఆలోచనల్ని పూర్తిగా ఆక్రమించుకున్నది. ఒక వాగ్దానాన్ని భంగపరచుకుని ఆమెనిగురించి ఆలోచించేను జ్ఞాపకాలు తెచ్చుకుని.

*   *   *

సంవత్సరం ఆరు మాసాలైపోయింది - అవును. అది నవంబరు. అప్పటి చలి ఇంకా జ్ఞాపకం వుంది. ఇక్కడ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వంలోకి రాలేదు....వ్యాపారం పనితో వచ్చాను. కలకత్తా వొస్తూ వాసుకి టెలిగ్రాం ఇచ్చేను.

ఆతను నేను వొచ్చినరోజే సెలవుమీద యింటికి వెడుతున్నాడు. రోజంతా అతనితో గడిపి సాయంత్రం అతన్ని హౌరా స్టేషన్‌లో వొదిలి వచ్చాను. అతను తన కారూ, తన యిల్లూ నా స్వాధీనం చేసి వెళ్ళిపోయాడు.

అతని కారు డ్రైవ్ చేసుకుంటూ మేయో రోడ్ దాకా వొచ్చేసరికి అక్కడ పెద్ద జనసమూహం కనిపించింది ఎవర్నీ అడగకుండానే గ్రహించేను, ఏదో అల్లరి చౌరంగి ప్రాంతంలో జరుగుతోందని. నాకు ఇక్కడ జీవితం నాలుగేళ్ళ అనుభవం.

రెడ్‌రోడ్ పట్టి లోవర్ సర్క్యులర్ రోడ్ మీంచి ఎలాగో కామక్ స్ట్రీట్ చేరుకున్నాను. దారిలో ఒకటి రెండు చోట్ల గూండాలు

గుమిగూడ బోతున్నారు; ఇంకో పది పదిహేను నిమిషాల్లో వారంతా కలిసి ఆ పరిసరాల్లో విధ్వంసక కార్యాలు ప్రారంభిస్తారు. కార్లని నడవనీరు; పెట్రోలు తీసుకుంటారు—బస్సులకీ, ట్రాములకీ నిప్పంటించేందుకు.

ఏం జరిగిందో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం వున్నా, దానిని అవధిలో పెట్టే జ్ఞానంతో, అదృష్టం యిచ్చిన అవకాశంతో, యింటి దరిదాపుకి చేరేను. చివరిమలుపు తిరుగుతూ లైట్లు వేసేసరికి అక్కడ గేటు ప్రక్కన చీకట్లో ఇమిడిపోతూ ఆమె కనిపించింది.

అప్రయత్నంగా కారాపి, కిందికి దిగేను. నా లైట్ల కాంతికి అలవాటుపడే ప్రయత్నంలో వుంది.

ఎదురుగా నిలబడి ఆమెని పరీక్షగా చూశాను. చేతిలో బేగ్. ఒక పేకెట్ పట్టుకుంది; వయస్సు ఇరవైలలో వుంటుంది. బహుశా ఎవరో ఆఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయి అనుకున్నాను.

"ఇక్కడ ఎందుకు నిలబడ్డావు?" అని అడిగేను.

నిస్సహాయంగా చూస్తూ. "ట్రాఫిక్ అంతా ఆగిపోయింది. అక్కడనించి ఒచ్చేశాను," అంది కంగారుగా.

"ఎంతసేపు నిలబడతావు?"

కంగారుగా చూసింది.

"ఈ యిల్లు మీదా?"

"అవును."

"అక్కడ అల్లరి తగ్గేదాకా...."

"ఇంట్లోకి వెడదామా?....రోడ్డుమీద ఎంతసేపని వుంటావు?"

ఆమె కదల్లేదు. నా వెనకనించి హెడ్ లైట్ల కాంతికిరణాలు ఆమె కళ్ళల్లో పడుతున్నాయి. నేను సరీగా కనిపించి వుండను.

కొంచెం దూరంలో, చౌరంగీ రోడ్ వేపు తుపాకుల శబ్దం లాగ వినిపించింది. పక్కయింటి గార్డెన్‌లో ఆల్సేషియన్ భయంకరంగా మొరిగింది.

నన్ను పరీక్షగా చూస్తోన్న ఆమె తటాలున వొచ్చి తలుపు తీసుకుని కారులో కూర్చుంది. నెమ్మదిగా లోపలికి వెళ్ళి కారుని

గరాజ్‌లో పెట్టి యింటి తాళం తీసి ఆమెని మీదకి తీసికెళ్ళాను. లోప లికి వెళ్ళగానే ఆమె నీరసంగా కుర్చీలో కూలబడింది.

"టీ తాగుతావా?"

"ఆఁ....''

కిచెన్‌లో గేస్‌రేంజ్ వుంది. టీ చేసి, ట్రేలో తెచ్చి పెట్టేను. ఆమె అలాగే కూర్చుని వుంది.

ఆమెని చూసి చాలా జాలివేసింది.

"ముఖం కడుక్కో, టీ తాగుదాం."

బాత్‌రూమ్ చూపెట్టి వొచ్చి ఆమె వొచ్చేసరికి ఫ్రిజ్‌లోనించి స్వీట్సూ, కిచెన్ నించి బిస్కట్లూ తెచ్చి వుంచేను.

ఆమె ఆకలిగా వున్నట్టుంది—అభ్యంతరం చెప్పకుండా అవి నాతోబాటు తీసుకుంది.

టీ త్రాగటం ముగిసేదాకా ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు—నేనూ అనేక ఆలోచనల్ని లోలోపలే దాచుకుని, నిశ్శబ్దాన్ని భంగపరచలేదు. మధ్యన రెండు మూడుసార్లు దూరాన్నించి రకరకాల శబ్దాలు విన పడ్డాయి. వాటికి ఆమె బెదిరిపోయినా, మరుక్షణం సర్దుకుంది.

"థాంక్స్!" అంది చివరికి.

"బాగా అలిసిపోయావు" అన్నాను.

"అవును—నాలు గ్గంటలకి వొచ్చేను. అప్పటినించీ బస్సు ల్లేవు. ట్రాముల్లేవు. టాక్సీలు కనపడడం మానేశాయి."

నేను స్టేషనుకి వెళ్ళేటప్పు డా విషయం గమనించలేదు—వాసుతో కబుర్లలో పడిపోయా ననుకుంటాన్నాను.

"ఎక్కణ్ణించి వొచ్చావు?"

"మా ఆఫీసు కిద్దర్‌పూర్‌లో వుంది—వాళ్ళు నన్ను రోజూ ఇక్కడ వొదుల్తూ వుంటారు."

"మీ ఇల్లెక్కడ?"

"శ్యామ్ బజారులో—''

అప్పటికి కాని, ఆమె పూర్తి పరిస్థితి నా కవగాహన కాలేదు.

"ఇక్కడి కెలాగ వొచ్చావు?"

"ట్రామ్ కోసం చూసి చూసి అలిసిపోయేసరికి రెండు మూడు గుంపులు పోలీస్ వాన్ మీద రాళ్ళురువ్వడం చూసేను....తప్పించు కుంటూ వొచ్చి వొచ్చి చివరికి అక్కడ నిలబడ్డాను. అటువేపు వెళ్తే కుక్క....దాని అరుపువింటే భయం నాకు...."

"భయం ఏమీలేదు. పరిస్థితులు చక్కబడకపోవు. నేను స్నానంచేసి వస్తాను. కూర్చో" అని లోపలికి వెళ్ళబోయాను.

"తలుపు లాక్ చేసి వెళ్ళండి...."

కొంచెం సందేహంగా అంది. కాని, ఆమె కళ్ళల్లో ఎంతో భయం కనిపించింది.

ఆమె చెప్పినట్టు చేసి లోపలికి వెళ్ళి స్నానంచేసి వొచ్చాను. ఆ ఎండలో తిరిగాక స్వర్గసుఖం పొందుతూన్నట్టు వుంది.

నేను వొచ్చేసరికి ఆమె రేడియో వింటోంది- స్థానిక వార్తల లాగ వుంది. నన్నుచూసి రేడియో కట్టేసి. "ఊరంతా కల్లోలంగా వుంది. సెంట్రల్ ఎవెన్యూలో బస్సు ఏక్సిడెంట్ అయి కొట్లాటలు ప్రారంభమయాయిట....అక్కడ సాగుతున్న ప్రొసెషన్‌లో ఒకరు చావడంతో ఊరంతా పొక్కిపోయింది...." అంది.

నేను క్షేమంగా రాగలగడం నాకే ఆశ్చర్యం వేసింది. లక్ష లాది బాధితుల్ని చేతుల్లో దాచుకోగల ఈ మహానగరం ఉద్రిక్తం ఐపోయినప్పు డెలాగ వుంటుందో నాకు తెలుసు.

ఆ ఆలోచనల్లోంచి ఆమె నవ్వు విని ఇవతలకి వచ్చాను.

"ఏమిటి?" అన్నాను.

"మిమ్మల్ని చూసి ఈర్ష్య. నాకూ స్నానం చెయ్యాలని వుంది...."

ఆమెకి అవసరమైన వస్తువులన్నీ ఇచ్చి పంపేను. చాలా రాత్రిదాకా ఆమె పోలేదని తెలుసును. బహుశా, పరిస్థితుల్నిబట్టి చూస్తే, ఆమె రేపు ఉదయందాకా ఇక్కడే తలదాచుకోవలసి వొస్తుంది. తల్లి కోపంలాగ, ఇక్కడ అల్లర్లూ ఉదయానికి వుండవు. కాని—

తొమ్మిది దాటుతోంది. పార్క్ స్ట్రీట్‌లో వున్న ఒక

హోటలు ప్రొప్రయిటరు నాకు బాగా తెలుసును. అతనికి ఫోన్ చేసి, తినేందుకు భోజనం పంపమన్నాను.

"ఇక్కడికి రా....మాట్లాడుకుందాం" అన్నాడు అతను.

"కుదరదు—ట్రంక్ కాల్ రావాల్సి వుంది" అన్నాను—అప్రయత్నంగానే అబద్ధంచెప్తూ.

ఫోన్ కిందకి పెట్టేసరికి నాకే ఆశ్చర్యం వేసింది. నేను చేసినదానిలో కాని, నా ఆలోచనల్లోగాని, తప్పు ఏమీలేదు—అబద్ధం ఎందుకు చెప్పినట్లు?

సిగ్గుపడ్డాను.

అప్పటిదాకా, ఒక నిస్సహాయకి కష్టపరిస్థితుల్లో కొంచెం సహాయంచేసే ఉద్దేశం తప్ప, నాలో మరే ఆలోచనా లేదు. ఆమెని మొట్టమొదట చూసినప్పుడు నా దారిన నేను పోయే ఆలోచన క్షణికంగా వొచ్చినది నిజం; కాని సామాన్యంగా మానవుడిలో ఉండాల్సిన కొంచెం సౌహార్దత ఆ ఆలోచనని వెంట తరిమింది.

ఆమె రావడం ఆలస్యం ఔతోంది.

రేడియో పెడితే మంచి సంగీతం ఏమీ రాలేదు.

గ్రామ్ పెట్టగానే, బిస్మిల్లాఖాన్ షెహనాయ్ రికార్డు ఎంతో చల్లటి సంగీతాన్ని అందివ్వసాగింది. ఆ సంగీత మాధుర్యంతో బాటు, అవతల జరుగుతూన్న గొడవలకి ఇంతదూరంగా, ఇంత క్షేమంగా ఉండగలిగిన పరిస్థితులు విచిత్రమైన అనుభూతిని ఇచ్చేయి.

లాంగ్‌ప్లే రికార్డు నన్ను మరో లోకానికి తీసికెళ్ళి పోయింది. ఆమె వొచ్చి "ఎంత తియ్యగా వుంది సంగీతం!" అనడంతో మళ్ళీ నా దివినుంచి భువికి వొచ్చేను.

సాయంత్రం నేను చూసిన మనిషికీ, ఆ అమ్మాయికీ ఎక్కడా పోలికలేదు. శుభ్రంగా స్నానంచేసి, ఎంతో కాంతిగా కనిపిస్తోంది.

"ఈ సంగీతం—నీ కిష్టమేనా?" అన్నాను.

ఎదురుగా కూర్చుంటూ, "ఆఁ...." అంది.

"నీ పేరేమిటి?"

ఇప్పటిదాకా ఆమె పేరు నాకు తెలీదు—నా వయస్సు ఇచ్చిన

అధికారంతో ఆమెని ఏకవచన సంబోధనతోనే పిలిచాను. కాని, హఠాత్తుగా ఆమెపేరు నాకు కావలసి వొచ్చింది.

ఆమె ఏమి మాట్లాడలేదు. సంగీతం తరంగాలలో తేలిపోతోందా? కాని, స్పష్టంగా ఆమె ముఖంలో ఆందోళన కనిపించుతోంది

నా ప్రశ్న ఆమె వినలేదనుకున్నాను.

"ఏమి టాలోచిస్తున్నావు?"

"ఇంటిమాట...."

"ఇప్పుడప్పుడే వెళ్ళడం కుదరదు."

"అదే....అమ్మ ఆందోళన పడుతూ వుంటుంది."

"మీ నాన్నగారు...."

"ఇక్కడలేరు—ఆయన ఊరికి వెళ్ళేరు."

"టెలిఫోన్ చెయ్యి."

"మా యింట్లో ఫోన్ లేదు."

"పోనీ—చుట్టుపక్కల ఎక్కడైనా చెయ్యి."

"అలాగా ఎవరూ లేరు!"

"మరి ఏం చేస్తావు?"

"అదే ఆలోచిస్తున్నాను."

ఆమె సమస్య ఆ క్షణాల్లో ఆమె కెంత జటిలంగా కనిపించినా, నాకు పెద్ద బాధ కలిగించనిది నిజం. ఆమె ఆలోచనలకి ఆమెని వొదిలి, నేను సంగీతాస్వాదనలో యిదంతా మరిచిపోయే ప్రయత్నం చేశాను. కాని, ఆమెలో కనిపిస్తోన్న ఏదో కొత్తదనం నా దృష్టిని చాలాసేపు మరల నివ్వలేదు. ఎవరి ఆలోచనల్లో వాళ్ళం వుండిపోయేం. మధ్య మధ్య దూరంనించి అరుపులూ, కేకలూ, ఇతర ధ్వనులూ వినిపిస్తూనే వున్నాయి. కాని ఆమె నిశ్చలంగానే వుండిపోయింది—

కాల్‌బెల్ నిశ్చలాన్నీ ఆమెనీ బెదరగొట్టింది. ఆమె ప్రశ్నిస్తోన్న కళ్ళతో నావైపు చూసి బాల్కనీలోకి వెళ్ళిపోయింది.

నేను తలుపు తీశాను. హోటలునించి కేరియర్‌లో భోజనం తెచ్చేడు బేరర్. వాడికి డబ్బులిచ్చి పంపివేసి మళ్ళీ తలుపు వేశాను.

నేను పిలిచేదాకా ఆమె లోపలికి రాలేదు.

"నీ పేరు ఏమిటన్నావు?"

"ఏమిటీ అనలేదు." ఆమె నవ్వుతోంది.

"మరి?"

"మీరే చెప్పండి!"

నవ్వులాటలో ఒకమాట స్పష్టం ఐంది - ఆమె తనపేరు నాకు చెప్పదలుచుకోలేదు.

"పద, భోజనం చేద్దాం."

"నా కాకలిగాలేదు యింకా."

"ఆయినా సరే....రొట్టెలు చల్లారితే తినలేం."

నన్ను వారించి ఆమె టేబిల్‌మీద అన్నీ అమర్చింది.

భోజనం ముగిసేసరికి పదిన్నర దాటింది. అప్పటికి ఆమె పూర్తిగా మారిపోయింది. కొంతసేపటికి కిందటి ఆతృత కాని, సందేహం కాని ఆమెలో లేవు.

"పోలీస్‌కి ఫోన్ చేస్తాను...." అన్నాను. మా మధ్య ఉండవలసిన బాంధవ్యంకాక వేరుగా ఏదో పెరుగుతోందనే భావం నాలో బలమైపోయింది. జీవితం అంతా ఇంకా భవిష్యత్‌లోనే వున్న ఆమెని నానుంచీ, తననించీ రక్షించాల్సిన బాధ్యత నా మీదే ఉందని బలంగా జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను.

ఆమె నవ్వుతూ, "ఏం? నన్ను వెంటనే పంపెయ్యాలని వుందా?" అంది. ఆ నవ్వు నా ఆత్మగౌరవానికి వెక్కిరింపులాగా— సున్నితమైన వెక్కిరింపులాగ వుంది. అందులో ఏ మధుర సంగీతమూ నాకు వినపడలేదు.

"అవును," అన్నాను.

"ఏం?" అంది. అమ్మాయిల అమాయికత్వంకన్న మానవుడిలో అజ్ఞానం కలిగించేవి చాలా తక్కువ.

ఫోన్ చేశాను.

రాత్రంతా కర్ఫ్యూ. శ్యాంబజార్‌లో ఉదయం ఆరు గంటల దాకా, చౌరంగీలో ఐదుగంటలదాకా నగరంలో చాలాచోట్ల విధ్వంసక చర్యలు జరిగాయట. కొన్ని కార్లూ, బస్సులూ రోడ్లమీద యింకా కాలుతూనే వున్నాయి....

ఆమెకి చెప్పేను.

"రేడియోలో అదే చెప్పేరు" అంది.

ఆలోచనల్లో చాలాసేపు నిశ్శబ్దంగా గడిచిపోయింది.

"మీకు శ్రమ ఇస్తున్నందుకు విచారంగా వుంది," అనే ఆమె మాటలతో మళ్ళీ ప్రస్తుతానికి వొచ్చాను. ఆమె మాటల్లో విచారం ఎక్కడా కనపడలేదు నాకు....ఆమె నవ్వు దాచుకుంటున్నట్లుంది.

"శ్రమ ఏమీకాదు- పదకొండు కావొస్తూంది. నిద్ర రావడం లేదూ?"

"మీకు వొస్తూందా?"

"ఆఁ...."

"వెళ్ళి పడుకోండి.... నేనీ సోఫాలో పడుకుంటాను."

"నేనే ఇక్కడ పడుకుంటాను-నువ్వు లోపల పడుకో," అన్నాను. ఆమె ఆ రాత్రికి నా అతిథి; ఆమెకి బెడ్‌రూమ్ ఇవ్వక పోతే నాకు ఎలాగా నిద్రరాదు.

"నాకు ఎయిర్‌కండిషన్డు రూములో నిద్రపోయే అలవాటు లేదు...."

"నిజానికి నాకూలేదు."

ఆమె కిటికీలోంచి బయటికి చూస్తూ, "మీరు వెళ్ళి పడు కోండి....నా కింకా నిద్ర రావడంలేదు. నక్షత్రాలని చూసి ఎంతో కాలం ఐపోయింది," అంది.

"రాత్రంతా జాగరం చేస్తావా? పదకొండు కావొస్తూంది...." అన్నాను.

ఆమె విలాసంగా నవ్వింది, వెక్కిరిస్తోన్నట్టు. నా అధికార ప్రదర్శనకి నవ్వుతోందా?

అలాగే అనిపించింది. సాయంత్రంనించీ ఆమె అలాగ కని పించలేదు....

అవతల ఎక్కడో ఫైర్ యింజన్ గంట స్పష్టంగా విన వొచ్చింది. నా ఆలోచనలు కట్టిపెట్టి లోపలికి వెళ్ళేను. కిటికీ తీసి, ఎయిర్‌కండిషనర్ ఆపి, రీడింగ్‌లైట్ వెలిగించి పుస్తకం తీసు కున్నాను.

కళ్ళు పంక్తులమీద నిలవడంలేదు - ఆమె హేళన చేస్తోన్నట్టే అనిపించింది. ఇరవైఏళ్ళ యౌవనం, నలభై దాటిన అనుభవాలని చూసి నవ్వుతోందా?

"లైటు తీసెయ్యండి...."

ఆమె గుమ్మంలో నిలబడి నా వైపే చూస్తూ, అంది.

"నీ పేరు చెప్పు....తీసేస్తాను."

సహజంగా అడిగాను....ఎంత మూర్ఖంగానో అనిపిస్తుంది. ఈ రోజు తలుచుకుంటే.

మళ్ళీ అదేనవ్వు.

"నా పేరు__"

ఆమె వొచ్చి పరుపుమీద కూర్చుని నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ "చంచల" అంది. నా మీదనించి అటు వాలి, దీపం తీసేసింది.

సంఘంలో ఒకడిగా, గృహస్థుడిగా, స్నేహితుడి అతిథిగా, రక్షకుడిగా అనేక విధులు క్షణమాత్రం నన్ను కలవరపెట్టేయి. ఆ క్షణం- కలవరపడ్డ ఒక్కక్షణం- ఇప్పటికీ నాకు జ్ఞాపకమే.

ఒక్కక్షణం....

ఆ అవతారాల కలవరాలని మానవుడు అదిమిపెట్టడంతో ఆ చీకటంతా వెన్నెల ఐపోయింది. రాత్రి ఎప్పుడో, మత్తుగా వొస్తూన్న నిద్రలో, చంచల- ఆమె పేరు కాదని తెలుసుకున్నాను. ఆమె చివరికి అన్నమాటలు జ్ఞాపకం వున్నాయి....తనని గురించి ఆలోచన వొద్దంది. తనని మరిచిపోయే వొగ్దానం తీసుకుంది.

మర్నాడు నేను లేచేసరికి తొమ్మిది దాటింది.

తెలివొచ్చి ఆమెకోసం చూశాను యింట్లో ఎక్కడా ఆమె లేదు. తలుపులు చూశాను. తాళం తీసి వుంది.

నాకు తెలివి వొచ్చేలోపున ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

రాత్రి జరిగిన దానిలో మాధుర్యం పోయి, నా బలహీనతకి నామీద నాకే అసహ్యం వేసింది. ఆమె పరిస్థితుల్ని, ఆమె అజ్ఞానాన్నీ ఉపయోగించుకున్న నేరం, ఆలోచనల్ని చేదుచేదుగా చేసింది. నాలో వున్న, దాచుకున్న, నైతిక పతనం నన్ను అపహసించింది.

ఆ బాధ ఈనాటికీ పోలేదు.

ఆ రోజు బయటికి వెడుతూంటే పర్స్ తీసి చూసుకునేసరికి నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది- అదీ మరిచిపోలేదు. నూరు రూపాయిలు తక్కువగా ఉండడం నాకు అర్థంకాలేదు.

చంచల తీసుకుందా?

కాదు....కాదు....ఆమె నాచేత మోసగించబడిన అమ్మాయి- దొంగకాదు! ఐతే, మిగిలిన మూడు వొందలు ఎందుకు వొదులుతుంది?

అవన్నీ ప్రయత్నించి మరిచిపోయాను—ఈ రోజుదాకా, ఆమెని గురించిన వెయ్యి ప్రశ్నల్ని, ఆమె ప్రవర్తనకి అర్థాన్ని, అణచిపెట్టుకున్నాను—ఇప్పటిదాకా—ఆమె కనిపించడంతో వొగ్గానాల పాశాలు ఒక్కసారి సడలిపోయి ఈ ప్రశ్నలన్నీ మళ్ళీ బయటికి వొచ్చాయి. నా నేరం మళ్ళీ ఒక్కసారి నన్ను బాధపెట్ట సాగింది.

*　　　*　　　*

కాఫీ వొచ్చింది.

ఆమె, అతనూ అప్పుడే లోపలికి వొచ్చి నా పక్క టేబిల్ దగ్గర కూర్చున్నారు.

ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారు నన్ను చూసినట్టే లేదు. అతను ఐస్‌క్రీమ్‌కి ఆర్డరిచ్చి చేతులు కడుక్కోడానికి లోపలికి వెళ్ళాడు.

నేను తలయెత్తి ఆ ని చూడకుండా ఉండేందుకు ప్రయత్నించాను. కొద్ది క్షణాలే అయివుంటుంది-నాకు యుగాల్లాగ అనిపించినా.

"నమస్తే!"

నెమ్మదిగా ఆమె నా వొంక తిరిగి అంది.

"నమస్తే!" అన్నాను పొడిగా. ఆమె ఈరోజు చిరునవ్వుతో నన్ను పలకరించలేదు-నాకూ తెలుసును.

"కులాసాగా ఉన్నారా?"

"ఆఁ...."

"ఏమిటా పుస్తకాలు?"

ఒకటి చేతిలోకి తీసుకుంది. మా మధ్య శృంఖలాలతో బంధించిన నిశ్శబ్దాన్ని జయించే ప్రయత్నాలు విఫలమవుతున్నాయి.

ఆమె ఏదో చెప్పే ప్రయత్నంలో ఉంది....కాని, మాటలు రావడం లేదు.

ఇంతలో అతను వొస్తూ మేనేజర్ టేబిల్ దగ్గర ఆగి టెలిఫోన్ చేస్తున్నాడు.

ఆమె బ్యాగ్‌లోనించి పెన్‌తీసి, నా పుస్తకం ముఖపత్రంలో ఏదో రాసి. అతను వచ్చేలోగా పుస్తకం నాకు ఇచ్చేసింది. అతను మరో క్షణంలో వొచ్చేడు.

నేను కాఫీ తాగి, బిల్ చెల్లించి, బయటికి వచ్చాను. ఎండ తీవ్రత ఈసారి మరీ స్పష్టంగా తెలిసివొచ్చింది.

అంతకన్నా నన్ను బాధపెట్టిన నిజం కాలిలో ముల్లులాగ మనసుకి గుచ్చుకుంటూంది.

ఆమె, అతని రాకతో నా ఉనికిని పూర్తిగా మరిచిపోయింది! పూర్తిగా మనసూ, ముఖమూ అతనివైపే తిప్పి, సంభాషణ సాగించింది.

ఈ నిజం నాకు కొంత ఉపశమనాన్నీ ఇచ్చింది... ఆమె నన్ను క్షమించగలిగిందన్నమాట!....కాని, ఆ క్షమ వెనుక ఉన్న మరపు నా స్వాభిమానాన్ని వెక్కిరించింది. ఈ రెండు భావనల మధ్యా చిరాకు పడిపోయాను.

బయట టాక్సీ దొరికింది. తలుపు తీసి ఎక్కుతూంటే పాత

మిత్రుడొకడు కనిపించేడు. అతనూ పనిమీద హౌరా స్టేషన్‌కి వెళ తూండడాన్న నాతో వొచ్చి, నా రైలు కదిలేదాకా ఉండిపోయాడు.

రైలు పదిమైళ్ళు వెళ్ళేకగాని, చంచల నా పుస్తకంలో ఏదో రాసినమాట గుర్తు రాలేదు.

త్వరగా పుస్తకంతీసి- చదివేను. రెండు పంక్తులు- గుండ్రని, వొంకర, అక్షరాలతో....

"నేను చేసిన దానికి క్షమించండి. అనుకోకుండా క్షణిక దౌర్బల్యంలో మిమ్మల్ని మోసగించేను—"

సంతకానికి, 'జి' రాసింది ఇంగ్లీషులో.

నా కర్థం కాలేదు, ఆమె అంటోన్నది ఏమిటి?

మళ్ళీ. మళ్ళీ ఆ పంక్తులు చదివేను. సంతకం 'జి' కాదనీ, 'సి' వొంకరగా రాసిందనీ అనుకున్నాను.

మిగిలిన మాటలకి అర్థం ఏమిటి? ఆమె నన్ను ఎలాగ మోస గించింది? 'క్షమాపణ' దేనికి?

చాలా ఆలోచించాక, ఆమె తీసుకున్న డబ్బుకోసం ఈ పంక్తులు రాసిందని అంగీకరించాను. వేరే ఏమీ అర్థం వీలుకాలేదు.

ఆ తరవాత మరొక సమస్య ఎదురైంది....ఆ పుస్తకం సుజాత చూస్తే చాలా చాలా ప్రమాదం. పుస్తకం పారెయ్యడం ఇష్టంలేదు....మరీ మంచి పుస్తకం.

జాగ్రత్తగా ముఖపత్రం చింపి, చిన్న చిన్న ముక్కలుచేసి, కిటికీలోనించి రాత్రిలోకి పారేశాను. నా కంపార్ట్‌మెంట్‌లో వున్న మిగిలిన ముగ్గురూ రాత్రి బాగా ఆలస్యం కావడాన్న నిద్రపోతున్నారు. నేను చేసిన పని వాళ్ళెవరూ చూడలేదు.

తేలిక మనసుతో నిట్టూర్చి, నేను నిద్రపోయే ప్రయత్నం మొదలు పెటేను.